

Szanowna Pani
prof. dr hab. Maria Łanczont

Szanowna Pani Profesor,

z okazji jubileuszu pracy zawodowej składam Pani Profesor serdeczne gratulacje, wyrazy głębokiego szacunku i uznania. Proszę przyjąć życzenia zdrowia i satysfakcji z dotychczasowych osiągnięć. Jestem bardzo wdzięczny za pełną pasji i zaangażowania pracę na rzecz Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, z którym jest Pani związana od początku swojej kariery zawodowej.

Niezwykle trudno jest zamknąć w kilku słowach dorobek naukowo-badawczy, dydaktyczny i organizacyjny, który przez wiele lat pracy stał się Pani udziałem. To właśnie dzięki takim osobowościom, jak Pani Profesor, pełnym poświęcenia i oddania, twórczym i umiejącym przekazać swoją wiedzę innym, buduje się wyjątkową atmosferę uczelni wyższej.

Podejmowane przez Panią Profesor liczne inicjatywy badawcze, ale także organizacyjne zawsze pozytywnie oddziaływały na funkcjonowanie i rozwój naszego Uniwersytetu. Jest Pani wybitną specjalistką w obszarze nauk o Ziemi, wielokrotnie nagradzaną i wyróżnianą za swoją badawczą działalność, autorką wielu publikacji, które stanowią źródło wiedzy i inspiracji dla kolejnych pokoleń naukowców. Jest Pani także cenionym dydaktykiem, który swoją bogatą wiedzą i doświadczeniem wspiera studentów, zachęcając ich przy tym do nieustannego rozwoju i samodoskonalenia.

W imieniu całej społeczności Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie życzę Pani Profesor wszelkiej pomyślności oraz dumy z dokonań, dzięki którym zapisała się Pani złotymi zgłoskami w historii naszej Alma Mater. Wyrażam nadzieję, że nadal będziemy mogli korzystać z Pani życiowej mądrości, optymizmu oraz przychylności.

*Z wyrazami szacunku
i najlepszymi życzeniami*

R. Dobrowolski

Sylwetka naukowa Profesor Marii Łanczont

Jubileusz jest zawsze wydarzeniem niezwykłym i to nie tylko dla samego Jubilata czy Jubilatki, ale również dla najbliższych osób, z którymi łączą ich więzy rodzinne lub zawodowe. Jubileusz skłania zarówno do podsumowania dotychczasowych osiągnięć honorowanej osoby, podkreślenia ich wagi i znaczenia dla rozwoju dyscypliny, którą reprezentuje, jak też stanowi doskonałą okazję do życzliwych wspomnień, anegdot oraz życzeń na przyszłość.

Prof. dr hab. Maria Łanczont to osoba obdarzona wielką pasją poznania, gorącym sercem i dużą wrażliwością na potrzeby innych, a jednocześnie niezwykle zaangażowana w sprawy Uniwersytetu, znakomity nauczyciel akademicki i wychowawca wielu pokoleń studentów i doktorantów, osoba, która w istotny sposób przyczyniła się do sukcesów badawczych i organizacyjnych odnoszonych przez lubelski ośrodek geograficzny.

Mamy wielki zaszczyt i przyjemność przedstawić sylwetkę prof. dr hab. Marii Łanczont, z którą dane nam było współpracować w różnych okresach wspólnej aktywności w Zakładzie Geografii Fizycznej (obecnie Katedra Geomorfologii i Paleogeografii). Z tego też powodu perspektywa oceny działalności Jubilatki na polu zawodowym staje się szersza, choć przecież nadal daleka od kompletnego ujęcia, a to ze względu na Jej ponadprzeciętne zaangażowanie w wiele sfer aktywności uniwersyteckiej – naukowo-badawczej, dydaktycznej i organizacyjnej.

Profesor Maria Łanczont jest z urodzenia poznanianką, ale lata szkolne spędziła w Przemyślu. Tu, w 1968 roku, uzyskała maturę w I Liceum Ogólnokształcącym im. Juliusza Słowackiego. Tę samą szkołę (wówczas gimnazjum klasyczne) ukończył tuż po I wojnie światowej Adam Malicki, twórca lubelskiego ośrodka geograficznego.

Studia geograficzne (1968–1973) i całe życie zawodowe związała z Lublinem, z Uniwersytetem Marii Curie-Skłodowskiej. Na studiach (ukończo-

nych z wyróżnieniem) wybrała specjalizację z zakresu klimatologii, wykonując pracę magisterską na temat stosunków bioklimatycznych Przemysła i Rzeszowszczyzny. Bezpośrednio po studiach podjęła pracę w Zakładzie Geografii Fizycznej i w tej jednostce przeszła wszystkie stopnie awansu zawodowego – od asystenta po etat profesora zwyczajnego, pełniąc w latach 2006–2020 funkcję kierownika Zakładu. Mimo formalnego uzyskania praw emerytalnych z niesłabnącą intensywnością kontynuuje pracę w tej jednostce, realizując kolejne projekty badawcze.

Stopień doktora nauk geograficznych otrzymała w 1980 roku na podstawie rozprawy z zakresu morfometrii, której promotorem był prof. Adam Malicki. W 1996 roku uzyskała stopień doktora habilitowanego nauk o Ziemi ze specjalnością paleogeografia, po przedstawieniu pracy dotyczącej lessów karpackich i perykarpackich. W 2004 roku otrzymała tytuł profesora nadzwyczajnego, a w 2007 roku stanowisko profesora zwyczajnego.

Zainteresowania naukowe prof. Łanczont w początkowym okresie ewoluowały od zagadnień bioklimatycznych do morfometrycznych (pierwsze publikacje). Problematyka pracy doktorskiej zamknęła ostatecznie etap zainteresowań kartometrycznych i morfometrycznych inspirowanych przez prof. Malickiego, a dalsza działalność badawcza została skierowana na geomorfologię i paleogeografię czwartorzędu. Początkowo w badaniach koncentrowała się nad litologią, genezą i stratygrafią lessów, wpisując się w tę subdyscyplinę, w której specjalizuje się ośrodek lubelski. Podjęcie współpracy naukowej z geografami ukraińskimi zaowocowało poszerzeniem problematyki badawczej o prace odnoszące się do peryglacialnej morfo- i litogenezy Polski SE i Ukrainy NW oraz do stratygrafii osadów plejstocenijskich tych terenów, w tym zwłaszcza do korelacji podziałów stratygraficznych.

U końca lat 90. XX wieku profesor Łanczont rozszerzyła swój warsztat badawczy o prace z zakresu geoarcheologii. Zajęła się uwarunkowaniami środowiskowymi rozwoju kultur paleolitycznych, neolitycznych i późniejszych w Karpatach oraz na ich przedpolu, rekonstruując panujące wówczas cechy środowiska przyrodniczego. Bazą tych prac były kompleksowe badania lessowych stanowisk archeologicznych. Na podstawie reperowych profili lessowych przeprowadzała dokumentację paleośrodowiskową cykli klimatycznych oraz rekonstruowała przebieg procesów sedymentolo-

gicznych i zmiany środowiska przyrodniczego w środkowym plejstocenie w strefie pery- i metakarpackiej. Określała rolę środowiska glacialnego i peryglacialnego w transformacji rzeźby Podkarpacia obszaru polsko-ukraińskiego. Obecnie realizowane tematy dotyczą m.in. sedymentacji lessów i funkcjonowania paleolitycznej ekumeny w dolinach dużych rzek – Dniestru i Dniepru.

Trudno przedstawić w tak lapidarnej formie całość dorobku naukowego profesor Łanczont. Opublikowaną część tego dorobku ilustruje poniższe zestawienie ilościowe: 530 publikacji indywidualnych lub współautorskich, w tym 54 z Listy Filadelfijskiej, 1 monografia i 123 artykuły w pracach monograficznych. Od 1998 roku brała udział w realizacji 20 grantów (KBN, MNiSW, FNP, NCN) jako kierownik (12) lub wykonawca (8). W latach 2003–2019 była redaktorem „Annales UMCS, Sec. B”, a obecnie uczestniczy w radach redakcyjnych kilku wydawnictw, m.in. „Czasopisma Geograficznego” i „Studia Quaternaria”. Redagowała lub współredagowała 14 tomów wydawnictw zwartych i pokonferencyjnych.

Współpracę naukową z geografami ze Lwowa, Kijowa i Mińska dokumentują nie tylko wspólne publikacje, lecz także organizowane systematycznie co 2 lata seminaria terenowe nt. korelacji stratygraficznej lessów i osadów lodowcowych oraz problemów glacjału i peryglacjału Polski i Ukrainy. Odbyło się dotąd 16 takich spotkań, organizowanych lub współorganizowanych przez prof. Łanczont. Była także aktywnym uczestnikiem blisko 200 konferencji naukowych, w tym 58 międzynarodowych (Ukraina, Szwecja, Irlandia, Włochy, Niemcy, Holandia).

Jako nauczyciel akademicki profesor Łanczont wypromowała 120 magistrów kierunków *geografia* oraz *turystyka i rekreacja*. Była promotorem 10 prac doktorskich, recenzentem w kilku przewodach habilitacyjnych i procedurach awansów profesorskich.

Profesor Łanczont aktywnie działa w szeregu gremiów naukowych. Jest członkiem korespondentem Polskiej Akademii Umiejętności od 2009 roku, a w latach 2008–2011 oraz 2016–2019 należała do Komitetu Nauk Geograficznych. Wyrazem uznania dla osiągnięć w zakresie stratygrafii i paleogeografii czwartorzędu jest Jej wieloletnie członkostwo w Komitecie Badań Czwartorzędu (od 2003 roku), wybór na wiceprzewodniczącą tego Komitetu (w 2008 roku) oraz przewodniczącą Komisji Lessu. Jest także

członkiem Komitetu Narodowego INQUA, członkiem honorowym Stowarzyszenia Geomorfologów Polskich. Należy do Polskiego Towarzystwa Geograficznego (posiada Złotą Odznakę) i do Klubu Polarnego (uczestniczyła w wyprawie UMCS na Spitsbergen w 1987 roku). Należy również do Lubelskiego Towarzystwa Naukowego i Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Przemyślu. Jest członkiem założycielem Stowarzyszenia Archeologii Środowiskowej. W latach 2001–2011 uczestniczyła w pracach Uniwersyteckiej Komisji Akredytacyjnej.

Aktywność naukowa profesor Łanczont jest wysoko ceniona nie tylko przez geografów. Ostatnio została członkinią AcademiaNet, prestiżowego portalu dla kobiet odnoszących wybitne sukcesy w nauce, a prowadzonego przez Swiss National Science Foundation.

Z działalności organizacyjnej na podkreślenie zasługują funkcje pełnione we władzach UMCS. Była wicedyrektorem Instytutu Nauk o Ziemi (1997–2008) i prodziekanem Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi (2008–2011). W kadencji 2012–2016 zasiadała w Senacie. Została uhonorowana Medalem Komisji Narodowej (2002) i Złotym Krzyżem Zasługi (2013).

Ten przedstawiony powyżej imponujący i powszechnie uznawany dorobek naukowy, dydaktyczny i organizacyjny prof. Łanczont można wytłumaczyć Jej cechami osobowościowymi. Opisać je można, posługując się horoskopem osoby urodzonej 21 stycznia: „Z natury to człowiek niezwykle ambitny i dąży do wysokich celów... Dzięki swym zdolnościom i zdobytej pozycji życiowej, idealnie nadaje się do kierowania ludźmi bądź stania na czele różnych stowarzyszeń. [...] W działaniu jest szybki, nie zastanawia się nad tym, co robi i dzięki temu udaje się zdobyć swój cel. Jest bardzo skuteczny we wszelkich działaniach, ponieważ kiedy wie, że ma coś konkretnego do zrobienia, po prostu TO ROBI, nie oglądając się za siebie i nie tracąc czasu na zbędne zajęcia czy dywagacje”.

Osiągnięciom zawodowym i intensywności pracy prof. Łanczont sprzyja stabilne i szczęśliwe życie rodzinne. Mąż, emerytowany nauczyciel przedmiotów artystycznych, jest członkiem męskiego chóru Kairos. Syn i córka są pracownikami wyższych uczelni, a – jak przystało na osobę urodzoną w Dniu Babci – ma pięcioro wnucząt.

Prof. Maria Łanczont od ćwierć wieku jest wegetarianką, wielbicielką serów. Lubi podróże, a najdalsze – do Azji Południowo-Wschodniej, Ame-

ryki Południowej – realizowała w ramach Warsztatów Geomorfologicznych. Odpoczywa na łonie natury, dawniej u rodziców w Dybawce nad Sanem, a obecnie w Czesławicach na Płaskowyżu Nałęczowskim. Kiedy znajduje czas na ten odpoczynek wobec licznych wyzwań zawodowych i obowiązków rodzinnych – to już jest tajemnicą Jubilatki.

W imieniu własnym oraz całej społeczności akademickiej Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej składamy serdeczne podziękowania Pani Profesor za wszystkie dotychczasowe inicjatywy i działania, które przyczyniły się do dynamicznego rozwoju naszej Katedry, Instytutu i Wydziału.

Życzymy Ci, Droga Marysiu, dużo zdrowia oraz dalszych sukcesów naukowych na miarę Twojego talentu i aspiracji.

AD MULTOS ANNOS!

Radostaw Dobrowolski, Elżbieta Kardaszewska

